

Bewonersvereniging Jekerkwartier (BJK)

www.bewonersjekerkwartier.nl

Maastricht, 4-04-2025

Aan: de leden gemeenteraad en het college van B&W

betreft: bijdrage Sessie domeinvergadering Fysiek/AZ/Economie en Sociaal dd 9 april 2025 aangaande het Voorontwerp Omgevingsvisie.

Geachte leden Gemeenteraad

Onderstaand doen wij u onze bijdrage toekomen voor uw sessie over het voorontwerp Omgevingsvisie op 9 april, specifiek over onderstaand peilvoorstel 11 dat op 11 maart jl aan u werd voorgelegd en nu onder sub 3 Optimaal gebruik Openbare Ruimte is ingevoegd.

Peilvraag 11 Internationale ontmoetingsplek

Stemt de gemeenteraad in met de in het voorontwerp beschreven **keuze voor meer spreiding van de toeristische druk in het centrum** (*respectievelijk Binnenstad*) om daarmee (meer) ruimte te bieden aan ontmoeting van bewoners van Maastricht in het centrum?

1

Inleiding

De toepassing van deze Peilvraag 11 is ondertussen al in praktijk gebracht bij het **"Uitvoeringsplan Jekerkwartier"** dat op 11 maart jl. werd gepubliceerd. Voorgesteld wordt daar de drukke toeristen stromen in de Binnenstad te spreiden over het centrum en op te vangen in het Jekerkwartier.

Door daarmee nu al te starten loopt het college vooruit op de behandeling in de gemeenteraad en de ingebrachte reacties over spreidingsaanpak. Zorgelijk omdat hier een aanpak betreft met vergaande consequenties voor de betrokken centrum buurten en hun bewoners. Een problematiek waarover de gemeenteraad zich zeker over zal willen uitspreken.

Onze buurt Jekerkwartier die nu ook al veel bezoekers trekt wijst het plan af om ook nog de bezoekers stromen van de Binnenstad op te vangen.

Te verwijzen is daartoe naar onze (onderstaande) **brief aan het college over het "Uitvoeringsplan Jekerkwartier"** waarin met de aanwijzing van het Jekerkwartier als opvanglocatie voor de drukke toeristische bezoekersstromen Binnenstad alsook naar de eerdere brief van 7 maart van de stichting Buurtbailans.

BINNENGEKOMEN
TEAM POSTBEHANDELING EN ARCHIVERING
D.D. 07-04-2025
No. 2025-01256 (Raad)
No. 2025-01257 (Mobiliteit)

Onder verwijzing naar die brieven brengen wij het volgende in bij uw vergadering op 9 april.

Afwijzing huidige aanpak Spreidingsbeleid

Wij zijn van mening dat er in dit voorstel onvoldoende rekening wordt gehouden met de belangen en gevolgen van het spreidingsbeleid voor de woonbuurten van het centrum en het Jekerkwartier. Zoals ook moge blijken uit onze reactie gaat het Uitvoeringsplan daarlangs heen. Daarbij hebben wij ook cijfermatige gegevens, ramingen en prognoses gemist het huidige toeristische bezoek en de toekomstige verwachting. Verder ontbreekt enig integraal totaalbeeld over de spreiding zoals naar overige centrumbuurtten (of andere alternatieven): of, in welke mate en wanneer wordt bijgedragen.

- ❖ ***“Alles bijeen een wankele en risicovolle basis om daarmee zonder een overkoepelend spreidingsplan de drukke toeristische bezoekersstromen Binnenstad in het centrum op een verantwoorde manier te spreiden en ontlasten”.***

Als alternatief: een Integrale Toeristische Visie

Voor een adequaat beheersing en sturing van het Maastrichtse toerisme zoals in de Binnenstad is meer nodig dan een spreidingsaanpak van toeristische bezoekers stromen over het centrum. Daarmee wordt de woonbuurten in het centrum en de toeristische sector geen recht gedaan.

- ❖ Wij bepleiten dan ook in te zetten op de ontwikkeling van een brede Integrale Toeristische Visie toegespitst op een evenwichtige en verantwoorde invulling en spreiding van de toeristische ontwikkeling: over het centrum en ook daarbuiten. Een visie met waarin nadere afspraken over inzet, opvang en ruimtelijke structuur zijn vast te leggen. Om daarmee overbelastingen en overdruk op de omgeving te voorkomen en een kwalitatief toeristisch beleid is te garanderen.
- ❖ ***Geconcretiseerd:***
 - *Een Integrale Toeristische Visie over de toeristische ontwikkeling en spreiding over het centrum en daarbuiten.*
 - *(onder meer) gebaseerd op betrouwbare prognoses, toedeling, en gebiedskwaliteiten.*
 - *Onder zorgvuldige weging van alternatieven.*
 - *Vastgelegd in een ruimtelijke visie, uit te werken per gebied (taakstelling, begrenzing en waarborgen).*

Het bestuur van de bewonersvereniging Jekerkwartier

Bijlage 1

Maastricht, 4-04-2025

Aan: Het college van burgemeester en wethouders,

betreft: Het Uitvoeringsplan JK (Jekerkwartier): Sfeergebieden centrum,
Peilvraag 11: RIB nota Voorontwerp Omgevingsvisie dd. 11 maart tav.
spreiding toeristische bezoekersstromen over het Centrum,

Geacht college,

Namens onze achterban en in het belang van de 1700 inwoners Jekerkwartier berichten wij u hierbij over onze grote zorgen en bezwaren bij de plannen om de drukke toeristenstromen uit de Binnenstad in onze buurt op te vangen: als onderdeel van in het Uitvoeringsplan JK (Jekerkwartier).

Wij verzoeken u die plannen bij te stellen en bij de verdere besluitvorming en planuitwerking terdege rekening te houden met de navolgende overwegingen en voorstellen (*cursieve tekst*).

3

Het Uitvoeringsplan JK (Jekerkwartier)

Het is mooi als je buurt na een uitgebreide plan analyse goed wordt opgeknapt, de stedelijke ruimte wordt opgewaardeerd en de inrichting wordt verbeterd. Echter zwaar op de maag ligt de bewoners van het Jekerkwartier de 2^e ambitie om in het al (te) drukke Jekerkwartier (ongelimiteerd) ook nog de toeristische bezoekersstromen uit de Binnenstad op te vangen. Om daar dan ruimte vrij te maken voor overige bezoekers en bewoners.

Een ambitie die voortkomt uit het voorontwerp omgevingsvisie, respectievelijk de economische visie om de toeristische druk in het centrum meer te spreiden en meer "lucht" in de Binnenstad te creëren. Waarover de gemeenteraad nog een standpunt moet innemen (voornoemde Peilvraag 11).

De risico's extra opvang toeristische bezoekers Jekerkwartier

De extra opvang van toeristische bezoekersstromen Binnenstad in het historische Jekerkwartier kent zijn grenzen. De smalle straatjes van het kleinschalige Jekerkwartier worden alle weekends en door de week reeds vol bezet door een

Bewonersvereniging Jekerkwartier (BJK)

www.bewonersjekerkwartier.nl

overmaat aan toeristen en overige bezoekers. Het Uitvoeringsplan JK en het Programma sfeergebieden gaan daar volstrekt aan voorbij. Enige cijfermatige onderbouwing en beoordeling van de huidige drukteprofielen en de opvangcapaciteit in het Jekerkwartier worden gemist. Ook is een totaalbeeld over de spreiding naar overige centrumbuurtten of andere alternatieven volstrekt onduidelijk: of, in welke mate en wanneer er wordt bijgedragen aan het spreidingsproces.

- ❖ ***Alles bijeen een wankele en risicovolle basis om daarmee zonder een overkoepelend spreidingsplan de drukke toeristische bezoekersstromen Binnenstad in het centrum op een verantwoorde manier te spreiden en ontlasten.***

Tegen die achtergrond zet het Uitvoeringsplan JK in op een (ongelimiteerde) opvang van de toeristische stromen Binnenstad. Een aanpak waarbij geen prognose noch begrenzing is vastgelegd. Het Uitvoeringsplan JK voorziet daartoe in een uitgebreid pakket voorstellen om de bestaande toeristische voorzieningen" op te waarderen en nieuwe trekkende functies toe te voegen. Waarbij het risico van "toeristisering" op de loer ligt.

Een ontwikkeling met niet te verwaarlozen gevolgen voor het Jekerkwartier en vergaande risico's voor de specifieke sfeer, intimiteit en eigenheid. Een doomsce-nario voor de bewoners Jekerkwartier en hun woonomgeving waar dat zal kun-nen leiden tot chaotische en onbeheersbare "Volendamse" toestanden.

Als alternatief: Een Integrale Toeristische Visie

Wij geven in ernstige overweging primair de nu op toevalligheden gebaseerde toeristisch uitbouw van het Jekerkwartier voorlopig op te schorten. Daarmee het risico vermijdend van een onbeheerste toeristische groei in het zuidelijk deel van het Centrum en teloorgang van ons Maastrichtse "Quartier Latin".

*Paralleel is daaraan is in te zetten op een **Integrale Toeristische Visie** toege-spitst op een evenwichtige, verantwoorde inrichting en geïntegreerde spreiding van de toeristische ontwikkeling: over het centrum en daarbuiten. Een visie waarin nadere afspraken over inzet en begrenzing zijn vast te leggen. Om daar-mee overbelastingen en overdruk op de omgeving te voorkomen en om een kwa-litatief toeristisch beleid te kunnen garanderen.*

Geconcretiseerd:

- *Een Integrale Toeristische Visie over het centrum en daarbuiten.*
- *(onder meer) gebaseerd op betrouwbare prognoses, toedeling, en ge-biedskwaliteiten.*
- *Onder zorgvuldige weging van alternatieven.*
- *Vastgelegd in een ruimtelijke visie, uit te werken per gebied (taakstelling, begrenzing en waarborgen).*

Bewonersvereniging Jekerkwartier (BJK)

www.bewonersjekerkwartier.nl

Participatie.

Voorbereid is het Uitwerkingsplan JK in samenspraak met betrokken groeperingen en stakeholders (waaronder de BJK). Meermaals wezen wij op de huidige bezoekers-drukke in het Jekerkwartier die geen verdere toename toelaat; alsook op de ons inziens onontbeerlijke participatie met de omgeving.

Wij vinden daar niets van terug in het plan en voelen ons op die belangrijke punten niet gehoord

- ❖ *In het door het college vastgestelde Uitwerkingsplan wordt niet voorzien in een volwaardige participatie met de omgeving. Gezien de ingrijpende gevolgen van het plan voor de omgeving achten wij een integrale participatie met de buurt Jekerkwartier en haar bewoners onontbeerlijk.*

“Aantrekkelijke” voorzieningen

In het plan zijn diverse voorstellen opgenomen voorzieningen die ook vermeld zijn als “bron” en “stepping stones” om bezoekers te stimuleren het Jekerkwartier te bezoeken. Niettegenstaande het voorgaande opschortingsvoorstel merken wij daaromtrent toch nog volgende op.

- ❖ *Ten aanzien van diverse vermelde voorzieningen en functiewijzigingen merken benadrukken wij onze eerdere reacties.*
 - *Parkeerbronnepunten bezoekers: pas geen afwijking toe van het algemene centrum parkeerbeleid (zoals met goedkopere) bezoekers parkeeropties en onder behoud ruimte voor vergunningsplaatsen.*
 - *Behoud als zodanig de openbare pleinfunctie voor het centrale plein met de monumentale HCL, Minderbroeders - en Waalse kerk (zonder commerciële terrasfunctie).*
 - *Hanteer een terughoudend beleid ten aanzien van omzetting van langjarige BG-woonfuncties naar economische functies.*
 - *Zorgpunt stadspark: alleen kleinschalige niet verstorende passende evenementen, geen uitbreiding horecafuncties (uitgezonderd Tapijn park); Betwijfeld wordt de meerwaarde van een 2^e uitgang OLVparking.*

Het bestuur van de bewonersvereniging Jekerkwartier

Wouter Mulder (bestuurslid)

Bijlage 2

Oplegger Domeinvergadering Fysiek

Onderwerp:	Voorontwerp Omgevingsvisie
Datum:	11 maart 2025
Portefeuillehouder:	Wethouder Bastiaens

Peilvraag 11 Internationale ontmoetingsplek

Stemt de gemeenteraad in met de in het voorontwerp beschreven keuze voor meer spreiding van de toeristische druk in het centrum en daarmee (meer) ruimte te bieden aan ontmoeting van bewoners van Maastricht in het centrum? Enerzijds ter ontlasting van de binnenstad op piekmomenten en anderzijds omdat er vanuit eigen inwoners, maar ook zakelijk en meerdaags bezoek behoefte is aan karaktervolle, onderscheidende sferen en luwere plekken.

Reactie Buurtbalans brief dd 7 maart 2025

ad peilvraag 11 Internationale ontmoetingsplek

Onwaarschijnlijk acht Buurtbalans het voorstel om de toeristische druk in de binnenstad meer te spreiden over de centrumkwartieren (*met name beoogd voor het Jekerkwartier*) om daarmee meer ruimte te bieden voor Maastrichtse bewoners in de binnenstad. Een wat vreemde redenering om de woonkwartieren en primair het jekerkwartier in te zetten als toeristisch uitvalgebied.

Dit terwijl juist de smalle straatjes van het kleinschalige Jekerkwartier nu al overspoeld worden door bovenmatige toeristische en overige drukte. Tekenend zijn de daar onlangs nog extra geplaatste beveiligingscamera's in de Koestraat en St. Pieterstraat. Niet realistisch zijn dan ook de suggesties het overdrukke Jekerkwartier nog verder te laten bijdragen aan een verdere opvang van de drukte uit de binnenstad.

In te zetten is op andere (sfeer) gebieden waar wel nog ruimte is voor toeristische potentie, ook buiten het centrum. Denk bijvoorbeeld aan het Enci-gebied, de landschapspark gebieden en in het centrum aan bijvoorbeeld ook het Bassin en Sphinx- gebied e.o. en benut de ruimte daar.